اخبار

کمبود ۲۷ هزار مشاور در مدارس

مدارس کشـور به۲۷ هزار مشـاور آموزشـی نیـاز دارنـد. مدیـرکل مشـاوره، امور تربیتی و مراقبت در برابر آسـیب‌های اجتماعی وزارت آموزش‌وپرورش با بیـان اینکه در حال حاضر به ازای هر ۱۵ دانش‌آموز یک ساعت مشاوره در هفته داریم، گفت: برای اجرای نظام جامع راهنمایی و مشاوره به ۴۰ هزار مشاور نیاز داریم که این رقم اکنون ۱۳ هزار مشاور است. مسعود شکوهی در برنامه تلویزیونی پرسشگر ادامه داد: توانایی، استعداد، ویژگی‌های شخصیتی و رغبت سنجش می‌شود و بر اساس آن مشاوره تحصیلی برای انتخاب رشته به دانش‌آموزان می‌دهیم. وی افزود: امسال برای اولین بار ردیف استخدامی مشاوره قابل توجهی اختصاص یافت و نزدیک به ۲۴۳۰ مجوز دریافت کرده‌ایم. باید حداقل سالانه ۳،۲ هزار نیرو می‌گرفتیم اما حدود ۱۰ سال است که چنین استخدامی نداشته‌ایم. تقریبا رشته مشاوره در دانشگاه فرهنگیان تعطیل شده بود و استخدام نیروی مشـاور هم نداشتیم؛ جالب آنکه وزارت علوم هم رشـته مشاوره را در دانشـگاه‌ها تعطیل کرده بود که با پیگیری‌های متعدد، رشته مشاوره مجدد ادامه پیدا کرد.

تصادف مرگبار اتوبوس و مینی‌بوس با ۳ کشته و ۲۵ زخمی در اتوبان ساوه

معاون عملیـات سـازمان امداد و نجـات جمعیـت هلال‌احمـر از تصـادف مرگبـار اتوبـوس و مینی‌بوس در اتوبان ساوه خبر داد. محمدباقـر محمدی در گفت‌وگو با ایسـنا، در این‌باره گفت: حوالی ساعت ۸:۲۳ صبح دیروز ۲ دستگاه اتوبوس و مینی‌بوس در اتوبان ساوه، حدفاصل شـهرک صنعتی مامونیه و شهر مامونیه در حال حرکت بودند که با یکدیگر تصادف کردند. بلافاصله نیـز موضوع بـه امدادگران اطلاع داده شـد و عوامل سازمان امداد و نجات نیز در محل حاضر شدند. وی با بیان اینکه متاسفانه در این حادثه ۳ نفر جان خود را از دسـت دادند، گفت: در این حادثه ۲۵ نفر نیز دچار مصدومیت شدند که امدادگران پایگاه زرندیه و رنگرز ساوه آنان را به مراکز درمانی انتقال دادند.

افزایش ورود زباله‌های بیمارستانی به آرادکوه

مدیرعامـل سـازمان مدیریـت پسماند شهرداری از افزایش میزان زباله‌های بیمارستانی خبر داد. به گزارش ایلنا، صدرالدین علیپور در این باره گفت: در حالت عادی قبل از ورود بیماری کرونا به کشور روزانه بین ۷۰ تا ۸۰ تن زباله بیمارستانی در آرادکوه دفن می‌شد اما در دوره اول کرونا در ماه‌های اسفند و فروردین این رقم به ۱۲۰ تن زباله در روز افزایش پیدا کرد و با کاهش بیماری کرونا به ۸۰ تن رسـید اما با شیوع مجدد بیماری کرونا در حال حاضر روزانه ۹۰ تن زباله بیمارستانی در آرادکوه دفن می‌شود. وی ادامه داد: ما حداکثر توان خود را بر این گذاشـته‌ایم که هر روز تخلیه پسماندها را داشته باشیم و برای مقابله با بیماری کرونا زباله‌ای باقی نماند. وی گفت: به طور قانونی شهرداری هیچ وظیفه‌ای در قبال جمـع‌آوری زباله‌های بیمارسـتانی ندارد و این بر عهده وزارت بهداشـت و نظارت سـازمان حفاظت محیط‌زیست است و از آنجایی که ما نقشی در داخل بیمارستان‌ها برای تفکیک زباله‌های بیمارستانی نداریم، از محیط‌زیسـت می‌خواهیم پروتکل‌های بهداشـتی پسماندهای بیمارستانی را در داخل بیمارستان رصد کند تا از درهم آمیختگی پسـماندهای بیمارسـتانی در مبدا جلوگیری شـود، چرا که برخی بیمارستان‌ها پسـماند خانگی بیمارسـتان را با زباله‌های عفونی و شیمیایی مخلوط کرده و به آرادکوه می‌فرستند.

وجود بیش از ۷۰۰ کلینیک ناایمن مانند «سینا» در تهران!

عضو کمیسـیون عمران مجلس با اشـاره به وجود بیـش از ۷۰۰ کلینیک ناایمـن در تهران گفت: علـت حادثه کلینیک سـینا مهر نتیجه‌محـور نبـودن تذکـرات مطرح‌شـده از سـوی نهادهای مربوط بوده است. به گزارش تسنیم، هفته گذشته انتشار خبر حادثه انفجار در کلینیک سینا مهر، کام بسیاری از مردم کشورمان را تلـخ کـرد؛ حادثه غم‌انگیزی کـه در آن ۱۹ نفر از هموطنان‌مان جان خود را از دست دادند. درباره علت حادثـه در سـاختمان این کلینیک کـه ۳ مرتبه در سـال‌های ۹۴، ۹۶ و ۹۷ از سازمان آتش‌نشانی تهران به دلیل مسائل ایمنی اخطار گرفته بود، فرضیه و اما و اگرهای زیادی مطرح شده و مدیرکل مدیریت بحران استان تهران نگهداری نامناسب و غیرایمن کپسول‌های اکسیژن را علت اصلی حادثه اعلام کرد. اقبال شاکری، عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در این باره گفت: بازرسـان وزارت کار، ضابط قضایی هستند یعنی رأسـا می‌توانند دسـتور توقف فعالیت یا تخلیه سـاختمان را بدهند اما چرا از این ظرفیت اسـتفاده نمی‌شـود؟ در مواردی از این دست شهرداران مناطق می‌توانند موضوع را به قوه‌قضائیه اطلاع دهند و اعلام کنند فلان سـاختمان چند بار تذکر گرفته و اقدامی انجام نداده اسـت؛ بدین ترتیب از قوه‌قضائیه بخواهند درباره آن سـاختمان اعمـال قانون کند. در واقع لازم نیست ساختمان تعطیل شود؛ مانند همان کاری که در پاساژ علاءالدین انجام دادیم و بدون تعطیلی ساختمان طبقه هفتم تخریب شد. وی افزود: طبق آماری که به دستم رسیده بیش از ۷۰۰ کلینیک مشابه سینا به طور ناایمن در تهران شناسایی شده‌اند! اگر شهرداری، وزارت بهداشت، وزارت کار یا هر نهاد نظارتی دیگری در انجام مسـؤولیت‌های خود کوتاهی کند، هر اتفاقی رخ دهد مسؤول هستند و باید پاسخگوی مرجع قضایی باشند.

۴ میلیون بسته پروتئینی میان اقشار آسیب‌دیده از کرونا توزیع می‌شود

گروه‌های جهادی با پشتیبانی ستاد اجرایی فرمان امام مرحله دوم رزمایش «همدلی و احسان» را آغاز کردند؛ در این مرحله قرار است حدود ۴ میلیون بسته پروتئینی میان اقشار آسیب‌دیده از شیوع بیماری کرونا توزیع شود. به گزارش تسنیم، گروه‌های جهادی، سمن‌ها، خیریه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد با پشتیبانی ستاد اجرایی فرمان امام مرحله دوم رزمایش «همدلی و احسان» را آغاز کردند.

از امروز سختگیری برای ناقضان پروتکل‌های بهداشتی کرونا اعمال می‌شود

اتمام حجت با بی‌ماسک‌ها

رئیس‌جمهور: اعمال مجدد محدودیت‌ها به استانداری‌ها سپرده شد

گروه اجتماعی: رئیس‌جمهور دیروز با اتمام حجت با کسـانی که پروتکل‌های بهداشتی را رعایت نمی‌کنند، هشدارهای لازم را در این زمینه داد؛ از عدم ارائه خدمت به کسانی که ماسک ندارند تا درج غیبت برای کارمندانی که بدون ماسک در محل کار حاضر می‌شوند و برخورد با اشخاص و صاحبان شغلی که نسبت به اصول بهداشتی و فاصله‌گذاری اجتماعی بی‌توجهند.

به گزارش «وطن امروز»، جولان ویروس کرونا در سراسـر کشور و گسترش شیوع این بیماری مسری و بسیار خطرناک موجب شد استفاده از ماسک از امروز اجباری شود؛ اقدامی که در راسـتای جلوگیری از ابتلای ویروس هزارچهره کرونا که مدتی است در کشور روزانه به طور میانگین ۱۵۰ نفر را راهی گورستان و حدود ۲۵۰۰ نفر را به این بیماری مبتلا می‌کند، انجام می‌شود.

ایجاد حساسـیت بیش از پیش نسـبت به رعایت اصول بهداشـتی و خودمراقبتی در مقابل ابتـلای به کرونا و قطع زنجیره این ویروس منحوس در حالی است که ظرفیت خیلی از بیمارستان‌ها برای پذیرش بیماران کرونایی تکمیل شده و کادر پزشکی نیز با خستگی مفرط مواجه است.

از طرفی «کووید-۱۹» با تغییر ماهیت و ابتلا کردن جوانان و کودکان، نگرانی‌هایی را برای مردم و جامعه پزشـکی ایجاد کرده است. البته خیلی‌ها بازگشایی مشاغل و رفع محدودیت‌ها را دلیل همه‌گیری و شیوع گسترده مجدد این بیماری می‌دانند که در این راستا ستاد ملی مقابله با کرونا اختیار اعمال مجدد محدودیت‌هـا را در صورت عدم رعایت اصول بهداشـتی به استانداری‌ها سپرده است.

■ **ماسک‌زدن از امروز اجباری است**

رئیس‌جمهور دیروز در سـتاد مقابله با کرونا گفت: از روز اول در بازگشـایی مراکز تعطیل شده به خاطر ویروس کرونا با مردم قرار گذاشتیم گشایش‌ها به شرط رعایت پروتکل‌های بهداشتی است. حسن روحانی اظهار کرد: بارها اعلام شد این ویروس میهمان ناخوانده است و مدت حضورش معلوم نیست. با هوای گرم هم از بین نمی‌رود. متخصصان ما گفتند حضورش ادامه‌دار است. این ویروس ناشناخته است، اول پیرها را درگیر می‌کرد، الان جوان‌ها را هم درگیر می‌کند. علائمش هم دائما در حال تغییر است. روحانی یادآور شد: به ستادهای مقابله با کرونا در استان‌ها اختیار داده شده است درباره مشاغلی چون رستوران‌ها، تالارهای پذیرایی، باشگاه‌های ورزشی، مساجد و... در صورت عدم رعایت پروتکل‌های بهداشتی محدودیت فعالیت اعمال شود. اخیرا تصویب کردیم هر کجا چنین وضعیتی داشت، حداقل برای یک هفته ممنوعیت را اعلام کنند و اگر نیاز بود مجددا برای هفته دیگر نیز ادامه دهند تا شرایط عادی شود.

وی بـا بیان اینکـه «مخفی کردن بیمـاری نوعی تجاوز به حقوق دیگران اسـت» گفت: من کـه بیماری‌ام را مخفی می‌کنم و نمی‌گویم، نسبت به خانواده، دوست، همکار و سایر افراد مسـؤولیت دارم. وقتی ابتلای خود را اطلاع نمی‌دهم و حتی ماسک هم نمی‌زنم درست نیست. باید این فرهنگ را جا بیندازیم که ماسک استفاده کنیم. روحانی تأکید کرد: از امروز اسـتفاده از ماسک در محیط‌های عمومی شلوغ باید اجباری باشد و چنانچه کسی بدون ماسک به دستگاه، نهاد یا ارگانی برای دریافت خدمت مراجعه کرد، باید از او بخواهند ماسک داشته باشد و حتی باید از حضور کارمندان و کارکنان در ادارات و دستگاه‌ها در صورت عدم رعایت دسـتورالعمل‌های بهداشـتی و استفاده نکردن از ماسـک، جلوگیری شود. وی گفت: ستاد مقابله با کرونا با بررسی شرایط نسبت به تعطیلی یا افزایش محدودیت‌ها تصمیم‌گیری کرده و با هماهنگی کمیته‌های تخصصی ستاد ملی مقابله با کرونا، تصمیمات خود را اجرا کند و چنانچه در این مسیر نیاز باشد از نیروی انتظامی و بسیج برای حسن اجرای تصمیمات کمک بگیرد. روحانی ادامه داد: برخی افراد اصلا علائم بیماری ندارند. اگر می‌خواهیم به فردی نزدیک شویم، همه باید مبنا را بگذاریم که آن فرد مبتلا به کروناست. یا فاصله‌گذاری اجتماعی را رعایت کرده یا از ماسک استفاده کنیم. در اجتماعات بزرگ هم شرکت نکنیم. روحانی ادامه داد: مسؤولان مربوط هر کدام وظیفه و مسؤولیتی دارند. من از کمیته امنیتی و اجتماعی و کمیته بهداشتی می‌خواهم که ابلاغ کنند هر کسی وارد اداره‌ای می‌شود که شلوغ هم هست، باید از ماسک استفاده کند. اگر از ماسک استفاده نکرد، به او نباید خدمت ارائه شود. اگر کارمندی در اداره‌ای بدون ماسک حضور یافت، باید برای وی غیبت بزنند و وی را بازگردانند. این موضوع باید ابلاغ شود که ارائه خدمات منوط به رعایت پروتکل‌های بهداشتی است.

از امـروز هـر کسـی وارد اداره‌ای می‌شـود باید از ماسـک استفاده کند. اگر از ماسک استفاده نکرد، به او نباید خدمت ارائه شود. همچنین اگـر کارمنـدی در اداره‌ای بـدون ماسک حضور یافت، باید برای وی غیبت لحاظ شود

وی یادآور شد: ما باید نسبت به ادارات دولتی و شـبه‌دولتی که اداره آن به عهده دولت است، این موارد و پروتکل‌ها را اجباری کنیم. وی گفت: هر ۳ گروه خدمت‌دهنده، خدمت‌گیرنده و مکان خدمت باید مورد پایش باشد. مکان خدمت باید بهداشتی باشد و پروتکل را رعایت کند، خدمت‌دهنده که خود کاسب است و خدمت‌گیرنده هم مردم هسـتند. هر سه باید مراعات کنند تا از این شرایط سختی که داریم، عبور کنیم. مسافرت‌ها باید کاهش یابد و به حد ضرورت برسـد. اگر احساس خطر می‌کنیم و در شرایط هشدار هسـتیم، می‌توانیم برخی محدودیت‌ها را برای مدت کوتاهی بازگردانیم.

■ **هشدار نسبت به تکمیل ظرفیت بیمارستان‌های پذیرش‌کننده کرونا**

بسیاری از بیمارستان‌ها به دلیل انبوه مراجعان کرونایی ظرفیت خدمت‌رسانی ندارند و خیلی‌ها در لیست انتظار قرار دارند. مدیر بخش عفونی بیمارستان مسیح دانشوری با بیان اینکه با اوج بیماری کرونا در بسیاری از مناطق کشور روبه‌رو هستیم، گفت: در شرایط کنونی باید مسـؤولان، دولت، مجلس و هر ارگان و سازمانی که مسؤولیتی در این رابطه دارد، برای مهار و کنترل بیماری واکنش سریع داشته باشد. دکتر پیام طبرسی با هشدار جدی نسبت به وضعیت بحرانی بیمارستان‌ها و با بیان اینکه ظرفیت بسیاری از بیمارستان‌های پذیرش‌کننده بیماران کرونایی تکمیل شده است، گفت: در صورتی که بحران ایجاد شده کنترل و مدیریت نشود، از همه جهات ضربه خواهیم خورد و اولین جایی که دچار صدمه می‌شود سلامت مردم است. متاسفانه در حال حاضر تعداد بالایی از مردم در بیمارستان بستری هستند و خیلی‌ها در لیست انتظار برای بستری به سر می‌برند؛ وضعیتی که شایسته کشور ما نیست.

وی ادامه داد: همان‌گونه که مشاهده می‌شود و آمارها نیز نشان می‌دهد، با اوج بیماری کرونا در بسیاری از مناطق کشور و طبق اعلام وزارت بهداشت در ۱۴ استان روبه‌رو هستیم که تهران نیز جزو آنهاست. البته این وضعیت قابل پیش‌بینی بود و خود بنده از ۵ خرداد مکرر هشدار دادم که مسافرت‌های بی‌رویه و شرکت در مراسمات و تجمعات منجر می‌شود کرونا از کنترل ایجاد شده، خارج شود و متاسفانه این اتفاق افتاد و همه کسانی که این توصیه‌ها را جدی نگرفته و رعایت نکردند، امروز باید خود را مسؤول بدانند.

طبرسـی با ذکر نکاتی جدی برای کنترل، مدیریت و رهایی از بحران ایجاد شده، عنوان کرد: اولین قدم لغو همه تجمعات و تعطیلی هر مسأله‌ای است که باعث تجمع افراد می‌شود؛ پاساژها، مراکز خرید، رستوران‌ها، کنسرت‌ها، سینماها و هر چیز دیگری که باعث تجمعات می‌شود باید هرچه سریع‌تر لغو شود.

مدیر بخش عفونی بیمارسـتان مسیح دانشـوری با انتقاد از شرایط برگزاری امتحانات و بویژه کنکور سراسری، گفت: به عنوان نمونـه با برگزاری حضوری کنکور، تجمعات چندصد هزار نفری ایجاد می‌شـود که این مسأله باعث انتقال شدید بیماری خواهد شد و بسیار خطرناک خواهد بود. وی رعایت فاصله فیزیکی در وسایل نقلیه عمومی را مسأله مهم بعدی عنوان کرد و گفت: باید تمهیدات جدی برای رعایت فاصله‌گذاری در وسایل نقلیه عمومی مانند مترو و اتوبوس اندیشـیده و اجرا شود. وی مسأله بعدی را ممنوعیت مسافرت‌های بین‌استانی و کنترل شدید آن عنوان کرد و گفت: در حال حاضر افراد براحتی و بدون کنترل از یک منطقه به منطقه دیگر مسافرت کرده و باعث انتقال بیماری می‌شوند.

طبرسی با تاکید بر اینکه همین بی‌توجهی‌ها باعث وضعیت کنونی شده است، گفت: باید قوانینی تدوین شود تا با افرادی که در اماکن عمومی اصول بهداشتی را رعایت نکرده و از ماسک استفاده نمی‌کنند بشدت برخورد شـود، چرا که در حال حاضر سلامت جامعه بشدت در معرض خطر قرار دارد و اگر این کنترل‌ها رعایت نشده و آمار ابتلا کم نشود از همه جهات ضربه خواهیم خورد و اولین جایی که دچار صدمه می‌شود سلامت مردم است. متأسفانه در حال حاضر تعداد بالایی از مردم در بیمارستان بستری هستند و خیلی‌ها در لیست انتظار برای بستری به سر می‌برند؛ وضعیتی که شایسته کشور نیست.

■ **۲۰ درصد ایرانیان به کرونا مبتلا شده‌اند**

«حـدود ۱۵ تا ۲۰ درصد ایرانیان به کرونا مبتلا شـده‌اند». عضو کمیته کشـوری مقابله با کرونا، در پاسخ به این سوال که واکسن کرونا تا آخر پاییز آماده می‌شود یا خیر؟ گفت: با مجموعه تلاش‌های انجام شده تا آخر پاییز یا ابتدای زمستان واکسن کرونا در دسـترس خواهد بود و تا این لحظه راهی جز رعایت نکات بهداشتی و استفاده از ماسک وجود ندارد. مسعود مردانی گفت: اظهارات من بر اساس اطلاعیه‌های سازمان جهانی بهداشت است. در ۳ جهت بر روی واکسـن کرونا تحقیق می‌شود. یک جهت که بسیار موفقیت‌آمیز بوده همکاری اتحادیه اروپایی و کمپانی واکسن‌سازی معتبری است که با کمک ۸/۵ میلیاردی کشورهایی از جمله آلمان، فرانسه، انگلستان و ایتالیا اقدام به ساخت واکسنی کرده است که کارآزمایی بالینی و تحقیقات اولیه روی آن به اتمام رسیده و مطالعات اولیه تأثیرپذیری این دارو را به اثبات رسانده است. وی در ادامه اظهار داشت، شرکتی آمریکایی نیز قول داده است تا آخر سال میلادی (دی‌ماه) حدود یک تا ۱/۵ میلیارد از این واکسن را تولید کند، همچنین چین نیز با آزمایش‌هایی به نکات خوبی برای ساخت این واکسن رسیده است. وی درباره ابتلای ۱۸ میلیون ایرانی به کرونا گفت: بین ۱۵ تا ۲۰ درصد ایرانیان به کرونا مبتلا شده‌اند. مردانی اظهار داشت: سرماخوردگی می‌تواند برای جلوگیری از ابتلا به «کووید- ۱۹» مفید باشد. به این صورت که ویروس کرونا نه به صورت «کووید- ۱۹» بلکه به صورت خفیف‌تر در سرماخوردگی‌ها وجود دارد و این عمل می‌تواند باعث ایجاد یک محافظت نسبی در برابر «کووید- ۱۹» شود.

۱۸ استان در وضعیت قرمز و هشدار

به دنبال شیوع گسترده ویروس کرونا ۱۸ استان کشور در وضعیت قرمز و هشدار قرار دارند و نگرانی‌ها درباره شدت یافتن موج شیوع کرونا در مناطق سفید افزایش یافته است. به گزارش «وطن امروز»، افزایش تعداد مبتلایان به کرونا روزهای سختی را پیش روی کادر پزشکی قرار داده است. سخنگوی وزارت بهداشت گفت: طی ۲۴ ساعت گذشته (ظهر جمعه تا ظهر شنبه) ۲ هزار و ۴۴۹ بیمار جدید مبتلا به «کووید- ۱۹» در کشور شناسایی شدند که یکهزار و ۱۴۸ تن از آنها بستری شدند. سیما سادات‌لاری گفت: مجموع بیماران «کووید- ۱۹» در کشور به ۲۳۷ هزار و ۸۷۸ نفر رسید. وی همچنین گفت: متأسفانه طی شبانه‌روز گذشته ۱۴۸ بیمار «کووید- ۱۹» جان خود را از دست دادند و مجموع جان‌باختگان این بیماری به ۱۱ هزار و ۴۰۸ نفر رسید. سادات‌لاری افزود: خوشبختانه تاکنون ۱۹۸ هزار و ۹۴۹ نفر از بیماران، بهبود یافته یا از بیمارستان‌ها ترخیص شده‌اند. وی تاکید کرد: ۳۱۳۶ نفر از بیماران مبتلا به «کووید- ۱۹» در وضعیت شدید این بیماری تحت مراقبت قرار دارند. سادات‌لاری ادامه داد: تاکنون یک میلیون و ۷۶۹ هزار و ۵۲۰ آزمایش تشخیص «کووید- ۱۹» در کشور انجام شده است. سخنگوی وزارت بهداشت با تاکید بر لزوم رعایت بهداشت فردی و اجتماعی، فاصله‌گذاری اجتماعی، شست‌وشوی مکرر دست‌ها و بویژه استفاده از ماسک هنگام خروج از منزل و حضور در تجمعات، گفت: استان‌های خوزستان، آذربایجان‌های غربی و شرقی، کردستان، کرمانشاه، هرمزگان، بوشهر، خراسان رضوی و ایلام در وضعیت قرمز قرار دارند. وی همچنین تاکید کرد: استان‌های تهران، فارس، اصفهان، مازندران، همدان، زنجان، سیستان‌وبلوچستان، البرز و لرستان در وضعیت هشدار قرار دارند. وی با اشاره به اجباری شدن استفاده از ماسک از امروز و توصیه به پرهیز از سفر و حضور در تجمع‌ها، گفت: روزانه ۱۶۰ هزار نفر در دنیا به «کووید- ۱۹» مبتلا می‌شوند که در حقیقت ۶۰ درصد کل مبتلایان، در یک ماه اخیر بوده‌اند و این نشان می‌دهد ابتلا به «کووید- ۱۹» روندی افزایشی در کل دنیا دارد.

دانشگاه و شهر / ۲

تهران فروشی نیست!

حسن ثابتی
روزنامه‌نگار

شهرفروشی اصطلاحی اسـت که در چند سال اخیر در فضای عمومی جامعه به گوش می‌رسـد و اشـاره به صدور مجوز ساخت‌وساز بی‌رویه و سهل‌انگاری در نظارت بر تخلفات ساخت‌وساز از سوی برخی شهرداری‌ها دارد. شاید این اصطلاح جدید باشد اما این درد تازه نیست. مدت‌هاست که بحث حریم شهری، از بین رفتن باغات و دشت‌های وسیع تهران، فروش آسمان و زیر زمین شهر، کمیسیون ماده ۱۰۰، تبدیل تهران به شـهر پاساژها و مال‌ها و تبعات آنها در جریان است. این معضل مزمن را برخی ناشی از مدیران تنبل، پیر، منفعت‌طلب و متخلف می‌دانند و برخی ناشی از ضعف ساختاری و خلأ قانونی مانند قانون ماده ۱۰۰. اما به نظر من اینگونه نیست. این طرز نگاه، تقلیل مسأله بنیادین به امور سطحی است. شهرفروشی نه محدود به تهران اسـت و نه محدود به بازه زمانی خاصی که این علل را درباره ریشـه آن بتوان پذیرفت. تجربه نشان می‌دهد این مشکلات نه فردی است و نه محدود به یک جناح سیاسی خاص. اینجاست که انتخاب عنوان «دانشگاه و شهر» برای این سلسله یادداشت‌ها معنای خود را می‌یابد و باید از منظر دانشگاه به شهر نگریست.

مشخص نیست که اولین‌بار واژه شهر چه زمانی در ایران برای این معنا به کار رفت اما شهر در ایران همیشه متشکل از کنار هم قرارگیری آبادی‌ها و قبایل بر محور معابد و مساجد بود. حاکم، امیر یا والی شـهر به عنـوان نماینده حکومت مسلط، امنیت و نظم را در شهر برقرار و در قبال آن خراج یا مالیات جمع‌آوری می‌کرد. قرن‌ها این الگوی اداره شهرها بوده اسـت. در دوران قاجار و پهلوی اول سعی بر انسجام و ارائه برخی خدمات محدود به اهالی شهر به تقلید از سایر شهرها شد ولی این خدمات از قبیل بهبود راه‌ها و تأسیس شـهربانی و بلدیه عمدتا از منابع عمومی کشور یا مبتنی بر قرض بین‌المللی و کمک و دخالـت خارجـی (مانند ساخت مسیر کالسکه‌رو برای ورود سفیر کبیر روسیه که حاضر نبود با قاطر به تهران بیاید) صورت پذیرفت. اما این رویه پس از افزایش مهاجرت به شهر ناشـی از اصلاحات ارضی و کاهش درآمدهای کشـاورزی، افزایش درآمدهای نفتی و توسعه ادارات، مدارس، دانشگاه‌ها و مشاغل شهری، دیگر ممکن نبود. از اواسط دهه ۳۰ بویژه اوایل دهه ۴۰ خورشـیدی دولت وقت به شکل گسترده به اداره امور خدماتی شهر ورود کرد و منابعی را از درآمدهای نفتی به آن اختصاص داد. در این دوره شهر و شهرداری جدید رسما متولد شد. این شهرداری یک اداره در ادامه سایر ادارات کاملا دولتی بود و تمام منابع هزینه‌های آن از درآمدهای وافر نفتی آن دوران تأمین می‌شد. خیابان و برج آزادی فعلی را شاید بتوان نمادی از این دوران مدیریت شهری دانست. این رویه تا بعد از انقلاب اسـلامی نیز ادامه داشـت و تا پس از جنگ تحمیلی رویه مسلط بود. اما انباشت مشکلات بیش از ۳ دهه تمرکزگرایی دولتی در پایتخت و افزایش جمعیت تهران پس از جنگ تحمیلی و در نتیجه افزایش شـدید هزینه‌های اداره شهر زمزمه تغییـر الگوی اداره شـهر را بلند کـرد. از اوایل دهه ۷۰ شمسـی دولت کم‌کم عقب نشسـت و راه‌های جایگزین درآمدی روی شـهرداری باز شد. طرح معروف به «پروژه نواب» محصول همین نگاه بود. از اواخر دهه ۷۰ رسما الگوی اداره شـهر متحول و شهرداری به یک نهاد غیردولتی بدل شد. در ساختار جدید، شهردار تهران را شورای شهر منتخب مردم تعیین می‌کرد و نه دولت. شاید اگر بخواهیم برای این دوره نمادی انتخاب کنیم برج میلاد تهران نماد آن باشـد. هزینه اداره شهر بر عهده مردم بود اما مردم توان اقتصادی لازم برای تأمین هزینه‌های اداره شـهر را نداشتند، این در حالی است که انتظار توسعه و پیشرفت روزافزون از اعضای شورای شهر و شهردار امری طبیعی بود. دولت هم که به یک نهاد غیردولتی تعهد کمتری داشت. این شکاف یعنی توقع روزافزون با جیب خالی، علت اصلی ظهور شهرفروشی شد و تأمین هزینه‌های اداره شهر بر دوش بساز و بفروش‌ها قرار گرفت. هم مردم رضایت داشتند که عوارض و مالیات جدید و سنگین پرداخت نمی‌کنند و هم دولت که جلوی هزینه‌های سنگین را گرفته بود. این اجماع نسبی سبب تولد شهرفروشی شد. اما این رضایت‌خاطر خیلی زود از دست رفت. شهرسازی ناهمگون، از بین رفتن باغات و ضربه به محیط‌زیست، انواع آلودگی‌ها، ترافیک و تراکم جمعیت، دلال‌بازی مسکن و گران شدن زندگی در شهر و حاشیه‌نشینی و افزایش بی‌عدالتی و آسـیب‌های اجتماعی فقط برخی نتایج این وضعیت بود. البته علل گوناگونی زمینه‌ساز این پدیده‌ها در تهران هستند اما حتما یکی از علل مؤثر همین عامل است.

برخی دانشگاهیان معتقدند شهرداری با پیروی از الگوی تجاری و درآمدهای پایدار (مثل افزایش هزینه‌های عوارض و مالیات‌های شهری)، باید مردم را در اداره شهر دخیل کند و در اصل مردم هزینه زندگی در تهران را بپردازند و برخی دیگـر از اهالی علم معتقدند دولت باید به مسـؤولیت خود عمل کند و تعهدات و بدهی‌های خود به تهران را بپردازد و در اصل شهرداری بخشی از دولت باشد، نه غیردولتی. این ۲ راه یعنی الگوی اداره دولتی یا شرکتی شهر در دنیا نیز سابقه دارد. امـا در تهـران هر دو در دورانی قریب به ۳ دهه تجربه شـد. آنچه مسلم است اینکه ما به این دو الگوی منسجم و آگاهانـه پایبند نبودیم، بلکه سـردرگم گاهی رو به دخالت دولتی آوردیم و گاهی طرفدار اداره شـرکتی و تجاری شهر شدیم. به نظر می‌رسد یا باید به انتخاب سختی دست بزنیم و قاطعانه یکی از این ۲ راه را انتخاب کنیم و به لوازم آن هر چه باشد (چه تحمیل هزینه‌های جدید به مردم و چه تحمل بروکراسی دولتی) پایبند باشیم یا راه سومی باز کنیم؛ شاید با نگاه به نقش «وقف» در دوران اوج «باغ‌شهر»های اصفهان و شیراز و مشهد و کرمان در دوران صفوی و آن روزگاری که نه دولت خدمات شهری می‌داد و نه مردم هزینه‌های گزاف متحمل می‌شدند. وقتی پایتخت حسرت همه جهانگردهای اروپایی را برمی‌انگیخت.